

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО – НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА
ЕКОЛОГІЇ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

освітньо-професійна програма Агрономія
спеціальність 201 Агрономія
галузь знань 20 Аграрні науки і продовольство
ступінь вищої освіти бакалавр

ПОЛТАВА 2022

Розробники:

Ляшенко Віктор – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н., доцент

Маренич Микола – професор кафедри селекції, насінництва і генетики, д. с. - г. н., професор

Шакалій Світлана – доцент кафедри рослинництва, к. с. - г. н.,

Наскрізна програма практики розглянута та схвалена
на засіданні кафедри рослинництва

Протокол від 1 вересня 2022 р. №1

Завідувач кафедри рослинництва

Володимир ГАНГУР

Наскрізна програма практики схвалена

Радою з якості вищої освіти спеціальності 201 Агрономія

Протокол від 2 вересня 2022 р. №1

Голова ради з якості вищої освіти
спеціальності 201 Агрономія

Ольга БАРАБОЛЯ

© ПДАУ, 2022

ВСТУП

Наскрізна програма практики розробляється згідно освітньо-професійної програми Агрономія та навчальних планів підготовки студентів ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія.

Метою практики є:

- набуття студентами компетентностей, на основі отриманих в Університеті теоретичних знань, для прийняття самостійних рішень у виробничих умовах та досягнення програмних результатів навчання;

- оволодіння сучасними методами, навичками, вміннями та формами організації праці у сфері професійної діяльності студентів;

Завдання практики:

– поглиблення, систематизація і закріплення теоретичних знань, одержаних студентами в процесі навчання; ознайомлення та набуття навичок роботи з приладами, обладнанням і програмними продуктами в професійній діяльності; виховання відповідальності за результати своєї діяльності;

- закріплення теоретичних знань та формування навичок прийняття самостійних рішень на певних ділянках роботи (чи з конкретних питань) у виробничих умовах; освоєння сучасних технологій і виробничих процесів та збір фактичного матеріалу для виконання індивідуальних завдань.

Проходження практики сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

8. Навички здійснення безпечної діяльності.

11. Прагнення до збереження навколишнього середовища

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.

6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.

9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1. ОПИС ПРАКТИК

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання 2022 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 1

Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Навчальна практика				
1.	Комплексна навчальна практика І	2	7,5	225
2.	Комплексна навчальна практика ІІ	4	9,0	270
3.	Комплексна навчальна практика ІІІ	6	3,0	90
Виробнича практика				
3.	Виробнича практика з агрономії	6	6	180
		8	6	180

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр (скорочений термін навчання) спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання 2022 року набору передбачені наступні види практик (табл. 1).

Таблиця 2

Види, назви і обсяги практик студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр (скорочений термін навчання) спеціальності 201 Агрономія денної форми навчання

№ з/п	Назва практики	Семестр	Обсяг практики	
			кредитів ЄКТС	годин
Виробнича практика				
1.	Виробнича практика з агрономії	2	9	270
		4	4,5	135

Навчальним планом підготовки студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія заочної форми навчання 2022 року набору передбачено проходження професійної практики обсягом 6 кредитів ЄКТС (180 годин).

1.1. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика І»

Метою навчальної практики «Комплексна навчальна практика І» є закріплення теоретичних знань, що стосуються предметної області та професійної діяльності, особливостей функціонування, походження та систематики живих організмів в умовах впливу різних екологічних чинників на них та середовище; стану рослинного і тваринного світу Полтавської області; з'ясування місця людини в системі органічного світу та її впливу на сучасне біорізноманіття; ознайомлення та вивчення будови тракторів та іншої сільськогосподарської техніки; набуття навичок виконання робіт та проведення технічних обслуговувань, освоєння прийомів керування сільськогосподарською технікою; закріплення правил техніки безпеки під час: комплектування машинно-тракторних агрегатів; підготовки їх до роботи, та виконання сільськогосподарських робіт.

Мета навчальної практики реалізується у процесі опанування студентами тематичних блоків (табл. 2).

Таблиця 3

Тематичні блоки навчальної практики «Комплексна навчальна практика І» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Тематичний блок навчальної практики	Обсяг тематичного блоку, годин		Назва кафедри, яка здійснюватиме керівництво тематичним блоком
	кредитів ЄКТС	годин	
Ботаніка	4,5	135	Захист рослин
Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва	3	90	Агроінженерії та автомобільного транспорту
Разом	7,5	225	-

Завдання навчальної практики «Комплексна навчальна практика І» відповідає тематичним блокам:

Тематичний блок «Ботаніка»:

– дослідження в природних умовах питання морфології та екології рослин, ознайомлення з різноманітністю рослинного світу;

– опанування методів визначення та гербаризації рослин, збір та оформлення гербарію.

Тематичний блок «Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва»:

- вивчення правил техніки безпеки під час роботи на тракторах і сільськогосподарських машинах, а також при їх технічному обслуговуванні;
- освоєння прийомів керування тракторами та самохідними сільськогосподарськими машинами різних марок;
- набуття навиків оцінки технічного стану і готовності машин до виконання сільськогосподарських робіт;
- набуття практичних навиків по налагодженню та регулюванню сільськогосподарських машин перед роботою;
- освоєння прийомів виконання механізованих сільськогосподарських робіт з урахуванням сучасних технологій та передового досвіду господарств України та зарубіжних країн, перевірка якості механізованих польових робіт.

Пройходження навчальної практики «Комплексна навчальна практика І» сприяє формуванню:

компетентностей:

загальних:

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
8. Навички здійснення безпечної діяльності.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

програмних результатів навчання:

4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.
5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.
6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.
7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.
9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

1.2. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика II»

Метою навчальної практики «Комплексна навчальна практика II» є: формування навичок та закріплення практичних знань з формації ґрунтів за комплексом ознак, виконання ґрунтового розрізу та профілю ґрунту, визначення його генетичної назви; читання карти ґрунтів, картограми і використання їх для формування системи використання земель; ознайомлення з діагностикою потреби рослин в поживних елементах і забезпеченості ґрунтів основними елементами живлення; оволодіння методикою наукових агрохімічних досліджень, способами обробітку ґрунту при вирощуванні сільськогосподарських культур, методами обліку ступеня забур'яненості посівів сільськогосподарських культур, визначення видового складу бур'янів та заходів обмеження їх чисельності.

Таблиця 4

Тематичні блоки навчальної практики «Комплексна навчальна практика II» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Тематичний блок навчальної практики	Обсяг тематичного блоку, годин		Назва кафедри, яка здійснюватиме керівництво тематичним блоком
	кредитів ЄКТС	годин	
Агрохімія	3,0	90	Землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова
Землеробство	3,0	90	Землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова
Ґрунтознавство з основами геології	3,0	90	Землеробства і агрохімії ім. В.І.Сазанова
Разом	9,0	270	-

Завдання навчальної практики «Комплексна навчальна практика II» відповідає тематичним блокам:

Тематичний блок «Агрохімія»:

- набуття практичних навичок аналізу поживного режиму і діагностики потреби рослин в елементах живлення;
- ознайомлення з технологією виробництва тукосумішок та вміння розраховувати кількість добрив для їх приготування;
- ознайомлення з роботою державного підприємства «Держґрунтохорона» Полтавського району з питань складання картограм забезпеченості ґрунтів основними елементами живлення та рекомендацій щодо ефективного застосування добрив.

Тематичний блок «Землеробство»:

- ознайомлення із структурою земельних угідь сільськогосподарських підприємств;
- набуття практичних навиків із розпізнавання найбільш поширених бур'янів за сходами або повністю сформованими рослинами;
- визначення фактичної забур'яненості посівів кількісним й окомірним методами;
- вивчення основних прийомів агротехнічного, біологічного, хімічного методу регулювання забур'яненості посівів;

- набуття навичок розробляти сівозміни із різною структурою посівних площ та спеціалізації господарства;
- ознайомлення із способами основного та передпосівного обробітку ґрунту, оглянути знаряддя для виконання окремих операцій (лушення, оранка, культивування, боронування, коткування) та вивчити агротехнічні вимоги до якості проведення робіт.

Тематичний блок «Ґрунтознавство з основами геології»:

- ознайомлення із ґрунтовим покривом сільськогосподарських підприємств;
- вивчення морфологічної оцінки ґрунтів їх походження та властивості;
- ознайомлення із генезисом основних ґрунтів господарства чи місця проходження практики, дати характеристику основних умов ґрунтоутворення;
- виконання опису профілів основних ґрунтів за їх типами ґрунтоутворення; наведення морфологічних описів ґрунтів за профілем;
- наведення практичних рекомендацій щодо використання ґрунтів відповідно до їх походження;
- опанування методів розрахунку вапна і гіпсу з метою поліпшення хімічної меліорації ґрунтів.

Проходження навчальної практики «Комплексна навчальна практика II» сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
8. Навички здійснення безпечної діяльності.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

програмних результатів навчання:

4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.
5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.
6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.
7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.
9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

1.3. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика III»

Метою навчальної практики «Комплексна навчальна практика III»

є: закріплення знань, що стосуються застосування сучасних прийомів та технологій вирощування основних сільськогосподарських культур, заходів боротьби проти шкідників та хвороб; поглиблення знань про посівні якості насіння, підготовку насіння до сівби; закріплення методики з технології селекційного процесу та елементів технологій виробництва насіння; формування практичних навичок щодо оцінювання селекційного матеріалу та ідентифікації сортів; освоєння методів добору.

Таблиця 5

Тематичні блоки навчальної практики «Комплексна навчальна практика III» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Тематичний блок навчальної практики	Обсяг тематичного блоку, годин		Назва кафедри, яка здійснюватиме керівництво тематичним блоком
	кредитів ЄКТС	годин	
Рослинництво з основами програмування	1,5	45	Рослинництва
Селекція і насінництво польових культур	1,5	45	Селекції, насінництва та генетики
Разом	3	90	-

Завдання навчальної практики «Комплексна навчальна практика III» відповідає тематичним блокам:

Тематичний блок «Рослинництво з основами програмування»:

- ознайомлення з біологічними особливостями головних сільськогосподарських культур, що вирощують в Україні;
- надання інформації про промислове значення, різноманітність використання, поширення та потенціали урожайності польових культур і приклади їх високої реалізації у виробництві;
- засвоєння сутності, принципів та методів програмування врожаїв;
- ознайомлення з вимогами державного стандарту щодо якості рослинницької продукції та шляхи її поліпшення;
- засвоєння заходів щодо зменшення до мінімуму втрат урожаю під час збирання, транспортування, післязбиральної обробки та зберігання.

Тематичний блок «Селекція і насінництво польових культур»

- ознайомлення з роботою Наукової лабораторії селекції, насінництва та сортової агротехніки сої навчально-виробничого центру селекції та насінництва польових культур з питань організації селекційного процесу польових культур (пшениці озимої, гороху, сої, проса) та з організацією і науково-технічною базою первинного та елітного насінництва цих культур;
- ознайомлення з технологією селекційного процесу;
- проведення спеціальних заходів, зокрема з проведення видових і сортових пропонувань.

Пройдення навчальної практики «Комплексна навчальна практика III» сприяє формуванню: компетентностей: загальних:

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
8. Навички здійснення безпечної діяльності.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

програмних результатів навчання:

4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

5. Проводити літературний пошук української та іноземною мовою та аналізувати отриману інформацію.

6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

1.4. Виробнича практика «Виробнича практика з агрономії»

Метою виробничої практики «Виробнича практика з агрономії» є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців, набуття досвіду роботи за обраною професією.

Завдання виробничої практики «Виробнича практика з агрономії»:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- вивчення системи насінництва в господарстві;
- аналізування стану реалізації продукції рослинництва, умов її зберігання та переробки;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві (підприємстві);
- вивчення системи передпосівного обробітку ґрунту під ранні та пізні ярові культури;
- проведення підготовки насіння та сівби сільськогосподарських культур;
- ознайомлення з системою догляду за озимими культурами;

- освоєння практичного налагоджування сільськогосподарських машин та знаряддя на виконання тих чи інших технологічних операцій;
- проведення розрахунків доз добрив та норм висіву;
- проведення меліоративних заходів.

Проходження виробничої практики «Виробнича практика з агрономії» сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).
5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.
8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.
9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.
2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.
6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.
7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.
8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.

9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.
12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.
13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.
16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

1.5. Професійна практика

Метою професійної практики є забезпечення професійної технологічної підготовки майбутніх фахівців, набуття досвіду роботи за обраною професією та виконання функціональних обов'язків агронома.

Завдання професійної практики:

- проведення агроекономічного аналізу діючої в господарстві системи землеробства;
- аналізування структури рослинницької галузі господарства і технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- вивчення системи насінництва в господарстві;
- аналізування стану реалізації продукції рослинництва, умов її зберігання та переробки;
- вивчення стану забезпечення в господарстві безпеки життєдіяльності населення, охорони праці, пожежної безпеки та виробничої санітарії;
- освоєння технології механізованих сільськогосподарських робіт;
- ознайомлення зі станом охорони природи в господарстві (підприємстві);
- вивчення системи передпосівного обробітку ґрунту під ранні та пізні ярові культури;
- проведення підготовки насіння та сівби сільськогосподарських культур;
- ознайомлення з системою догляду за озимими культурами;
- освоєння практичного налагоджування сільськогосподарських машин та знаряддя на виконання тих чи інших технологічних операцій;
- проведення розрахунків доз добрив та норм висіву;
- проведення меліоративних заходів.

Проходження професійної практики сприяє формуванню: компетентностей:

загальних:

1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та

форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

11. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

фахових:

1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плідівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

програмних результатів навчання:

1. Аналізувати основні етапи і закономірності історичного розвитку для формування громадської позиції.

2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

7. Демонструвати знання і розуміння принципів фізіологічних процесів рослин, в обсязі, необхідному для освоєння фундаментальних та професійних дисциплін.

8. Володіти статистичними методами опрацювання даних в агрономії.

9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насіннєвого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції та відповідно до чинних вимог.

16. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.

2. ЗМІСТ ПРАКТИК

2.1. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика І»

Тематичний блок «Ботаніка»

Тема 1. Гербаризація рослин.

Збір та гербаризація рослин, їх визначення та складання діагнозів, оформлення гербарних етикеток. Обладнання для проведення ботанічних досліджень у польових умовах.

Тема 2. Морфолого-анатомічна організація кореня, пагону, стебла і листка. Метаморфози кореня, пагону та його частин.

Морфолого-анатомічна організація кореня, пагону, стебла і листка, метаморфози кореня, пагону та його частин. Збір рослин у природі, закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування.

Тема 3. Генеративні органи рослинного організму. Квітка. Суцвіття. Загальна характеристика вищих спорових рослин.

Генеративні органи рослинного організму. Різноманітність суцвіть. Збір у природі рослин різних за морфологією квіток, суцвіть, плодів та суплідь. Загальна характеристика вищих спорових рослин. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

Тема 4. Систематика вищих квіткових рослин. Клас двосім'ядольні.

Систематика вищих квіткових рослин. Особливості класу двосім'ядольні. Збір у природі рослини з родин: жовтцеві, розові, бобові, капустяні, гречкові, лободові, айстрові, знайомство з їх ознаками та значенням. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

Тема 5. Систематика вищих квіткових рослин. Клас односім'ядольні.

Систематика вищих квіткових рослин. Особливості класу односім'ядольні. Збір у природі рослини з родин цибулеві, конвалієві, лілійні, осокові та злакові, знайомство з їх ознаками та значенням. Закладання зібраного матеріалу у гербарні сітки, його визначення та етикірування, складання діагнозів.

Тематичний блок «Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва»

Тема 1. Будова і технічне обслуговування тракторів. Будова колісних тракторів, органи керування, контрольно-вимірювальні прилади. Щозмінне технічне обслуговування.

Тема 2. Будова і технічне обслуговування гусеничних тракторів. Будова гусеничних тракторів, органи керування, контрольно вимірювальні прилади. Щозмінне технічне обслуговування.

Тема 3. Підготовка до роботи орного агрегату. Навики з проведення перевірки технічного стану культиватора, технологічної наладки культиваторного агрегату, технічного обслуговування та підготовки культиватора до зберігання.

Тема 4. Будова та налагодження сільськогосподарських машин. Робота агрегату для передпосівного обробітку ґрунту. Навички з проведення передпосівного обробітку ґрунту, перевірка технічного стану культиватора, обслуговування та підготовка його до роботи.

Тема 5. Проведення технічних оглядів і постановка тракторів та сільськогосподарських машин на зберігання. Послідовність операцій при проведенні технічних оглядів і встановлення тракторів та сільськогосподарських машин на зберігання.

Тема 6. Підготовка машино – тракторних агрегатів до внесення добрив та ядохімікатів та збирання врожаю. Комплектування машино – тракторних агрегатів до сільськогосподарських робіт.

2.2. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика II» Тематичний блок «Агрохімія»

Тема 1. Предмет і методи агрохімії. Живлення рослин.

Інструктаж з техніки безпеки при проходженні навчальної практики. Ознайомлення з видами діагностики (візуальна, хімічна) рослин. Вивчення методики відбору і відбір зразків рослин для аналізу. Вивчення методики визначення основних елементів живлення (нітратної форми азоту, фосфору і калію). Аналіз рослинних зразків на вміст поживних речовин по Церлінгу.

Визначення азоту, фосфору і калію в рослинних зразках. Визначення потреби рослин в елементах живлення.

Тема 2. Класифікація азотних, фосфорних та калійних добрив, їх властивості та застосування.

Ознайомлення з особливостями змішування добрив для тукосумішок (таблиця змішування). Розрахунок кількості добрив для тукосумішок з різних Видів добрив (прості і складні). Особливості змішування добрив для тукосумішок (таблиця змішування). Розрахунок кількості добрив для тукосумішок з різних видів добрив (прості і складні).

Тема 3. Система удобрення та визначення норм добрив під запланований урожай.

Екскурсія в Полтавське державне підприємство «Держгрунтохорона». Ознайомлення здобувачів вищої освіти з агрохімічними картографами: кислотності ґрунтів, гумусу, легкогідролізованого азоту, рухомих форм фосфору і калію (групування ґрунтів за ступенем кислотності, вмістом рухомого фосфору і калію).

Тема 4. Закладка польового досліджу.

Основні вимоги до методики закладання польового досліджу; робоча програма, розміщення і схема дослідів з добривами; основні елементи польового досліджу; підготовка і внесення добрив (розбивка поля на ділянки, розрахунок кількості добрив згідно схеми досліджу).

Тематичний блок «Землеробство»

Тема 1. Еколого-біологічні властивості бур'янів та господарські і економічні наслідки наявності їх у посівах.

Класифікація бур'янів та характеристика найбільш шкідливих і поширених представників окремих біологічних груп. Комплексна система заходів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур.

Ознайомлення студентів з основними біологічними групами бур'янів. Розпізнавання бур'янів за сходами в полі. Збір і поділ бур'янів на багаторічні і малорічні, однодольні та дводольні по 10 шт. кожного біологічного виду.

Тема 2. Інтегрована система заходів контролювання бур'янів у посівах сільськогосподарських культур.

Визначити фактичну забур'яненість посівів зернових і просапних культур кількісним й окомірним методами. Вивчити основні прийоми

агротехнічного, біологічного, хімічного методів регулювання забур'яненості посівів сільськогосподарських культур.

Тема 2. Біологічні та екологічні основи побудови сівозмін та їх роль у сучасному землеробстві. Попередники сільськогосподарських культур в сівозмінах різних ґрунтово-кліматичних зон.

Скласти польові сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку. Розробити перехідну та ротаційні таблиці. На підставі даних щодо структури посівних площ, скласти спеціальні сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку. Розробити перехідну та ротаційні таблиці.

Тема 3. Класифікація, проектування, впровадження та освоєння сівозмін.

Скласти кормові сівозміни для агроформувань різного виробничого напрямку. Розробити перехідну та ротаційні таблиці.

Тема 4. Наукові основи механічного обробітку ґрунту під різні сільськогосподарські культури. Заходи, способи і системи обробітку ґрунту в різних ґрунтово-кліматичних зонах.

Ознайомитися з способами основного та передпосівного обробітку ґрунту, оглянути знаряддя для виконання окремих операцій (лущення, оранка, культивування, боронування, коткування) та вивчити агротехнічні вимоги до якості проведення робіт.

Тема 5. Теоретичні основи мінімалізації обробітку ґрунту та поняття про міні-тілл, ноу-тілл, стріп-тілл, верти-тілл технології.

Ознайомитися із особливостями обробітку ґрунту за технологіями міні-тілл, ноу-тілл, стріп-тілл, верти-тілл. Вивчити основні способи, прийоми післяпосівного обробітку та догляду за сільськогосподарськими культурами (коткування, розпушування міжрядь, підгортання рослин).

Тематичний блок «Ґрунтознавство з основами геології»

Тема 1. Закономірності географії ґрунтів. Чорноземи й каштанові ґрунти та їх окультурювання

Інструктаж з техніки безпеки при проходженні навчальної практики. Правила вибору місця для закладки розрізу, типового місця для закладання розрізу. Ознайомлення з правилами польового дослідження ґрунтів. Ознайомлення з правилами ведення польової документації та з методикою відбору зразків ґрунтів і порід.

Ознайомлення із зональністю ґрунтового покриву. Горизонтальна та вертикальна зональність. Скласти карту ґрунтово-кліматичних зон України.

Умови генезису чорноземних ґрунтів Лісостепу України. Закласти розрізи та провести морфологічний опис, відібрати ґрунтові зразки. В лабораторних умовах провести дослідження ґрунтових зразків.

Ознайомитися із генезисом південних чорноземів, каштанових ґрунтів. За картою ґрунтів України виявити та описати локацію ґрунтів півдня України, дати характеристику їх використання та особливості меліорації.

Тема 2. Підзолисті, болотні, галогенні ґрунти та їх окультурювання. Ознайомлення з умовами генезису підзолистих ґрунтів, класифікацією опідзолених ґрунтів. Закласти розрізи та провести морфологічний опис,

відібрати ґрунтові зразки. В лабораторних умовах дослідити ґрунтові зразки, результати занести у паспорт.

Ознайомлення з умовами генезису болотних ґрунтів, класифікацією болотних ґрунтів. Закласти розрізи та провести морфологічний опис, відібрати ґрунтові зразки. В лабораторних умовах дослідити ґрунтові зразки, результати занести у паспорт.

Ознайомлення з умовами генезису галогенних ґрунтів, класифікацією галогенних ґрунтів. Закласти розрізи та провести морфологічний опис, відібрати ґрунтові зразки. В лабораторних умовах дослідити ґрунтові зразки, результати занести у паспорт.

Агромеліоративні заходи поліпшення кислих та лужних ґрунтів. Теоретичне та практичне значення хімічної меліорації. Розрахунки норм внесення вапна і гіпсу.

2.3. Навчальна практика «Комплексна навчальна практика III»

Тематичний блок «Рослинництво з основами програмування»

Тема 1. Загальна характеристика основних зернових культур.

Загальна характеристика та господарське значення зернових культур. Біологічні форми зернових, особливості їх фізіології. Фази розвитку.

Тема 2. Морфологічні відмінності зернових першої і другої групи

Визначити відмінності хлібів першої та другої групи. Вміти розрізняти хліба за проростками, сходами, вушками та язичками.

Тема 3. Визначення фаз росту і розвитку, етапів органогенезу зернових та зернобобових культур.

Визначення тривалості міжфазних періодів зернових та зернобобових культур.

Тема 4. Загальна характеристика основних технічних культур.

Морфологічні та екологічні особливості вирощування соняшнику. Підбір гібридів та визначення посівних якостей насіння. Система підготовки ґрунту під посів соняшнику. Визначення густоти насаджень культури.

Тема 5. Лікарські рослини.

Морфологічна характеристика лікарських рослин. Технологія вирощування лікарських рослин. Використання лікарських рослин у медицині та ветеринарії.

Тематичний блок «Селекція і насінництво польових культур»

Тема 1. Методи створення вихідного матеріалу.

Техніка гібридизації пшениці озимої, сої, кукурудзи. Принципи планування і техніки гібридизації. Методи штучного запилення, які застосовуються при схрещуванні (примусове, обмежено-вільне, вільно-групове, вільне). Основні операції, що виконуються при гібридизації пшениці озимої, сої, кукурудзи.

Тема 2. Методи добору і оцінювання селекційного матеріалу.

Методика системи оцінювань і фенологічних спостережень в розсадниках і сортовипробуваннях конкретної сільськогосподарської культури (сої, пшениці озимої, кукурудзи). Класифікація методів добору. Модифікація методів

індивідуального та масового добору. Методи добору селекційного матеріалу в розсадниках і сортовипробуваннях різних сільськогосподарських культур.

Тема 3. Організація і техніка селекційного процесу.

Схема селекційного процесу в Науковій лабораторії селекції, насінництва та сортової агротехніки сої навчально-виробничого центру селекції та насінництва польових культур. Порядок проходження селекційного матеріалу в селекційному процесі. Призначення кожного виду селекційного посіву. Умови і методики розміщення селекційних посівів і розрахунок площі під них.

Тема 4. Організаційні основи насінництва. Технологія вирощування та післязбиральне оброблення насіння.

Насінництво як наука та галузь сільськогосподарського виробництва. Категорія насіння. Ланки насінництва. Показники якості насіння. Сортозаміна і сортооновлення. Схеми виробництва Добазового і Базового насіння. Технологія виробництва високоякісного насіння. Заходи зниження травмованості насіння.

Тема 5. Сортовий і насіннєвий контроль в насінництві.

Організація і методи сортового контролю за сортовими і посівними якостями насіння. Внутрішньогосподарський контроль у насінництві. Стандартизація і сертифікація насіння.

2.4. Виробнича практика з агрономії

Тема 1. Структура господарства

Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність господарства. Обов'язки керівника та спеціалістів різних рівнів. Показники діяльності господарства.

Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства.

Характеристика ґрунтово – кліматичних умов господарства. Економічний аналіз рослинницької галузі господарства. Сівозміна, як запорука високої врожайності. Сільськогосподарська техніка для обробітку ґрунту. Технологічні операції по вирощуванню сільськогосподарських культур. Система передпосівного обробітку ґрунту. Підготовка насіння до сівби. Догляд за рослинами в період сходи – збирання. Розрахунки доз добрив та норм висіву. Збирання врожаю.

Тема 3. Вирощування сільськогосподарських культур для ведення насінництва в господарстві.

Характеристика сортів та гібридів для зони вирощування. Визначення посівних якостей насіння. Підготовка земельних ділянок під насіннєві посіви. Сортові та видові прополки насіннєвих посівів.

Тема 4. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва.

Характеристика зерна як об'єкту зберігання та переробки. Зберігання зернових мас різного цільового призначення. Основи переробки зерна та насіння. Вимоги переробної промисловості до якості сировини.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань студент повинен розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи господарства або впровадження інновацій.

2.5. Професійна практика

Тема 1. Структура господарства

Виробнича, організаційна, управлінська та організаційна діяльність господарства. Обов'язки керівника та спеціалістів різних рівнів. Показники діяльності господарства.

Тема 2. Агроекономічний аналіз системи землеробства.

Характеристика ґрунтово – кліматичних умов господарства. Економічний аналіз рослинницької галузі господарства. Сівозміна, як запорука високої врожайності. Сільськогосподарська техніка для обробітку ґрунту. Технологічні операції по вирощуванню сільськогосподарських культур. Система передпосівного обробітку ґрунту. Підготовка насіння до сівби. Догляд за рослинами в період сходи – збирання. Розрахунки доз добрив та норм висіву. Збирання врожаю.

Тема 3. Вирощування сільськогосподарських культур для ведення насінництва в господарстві.

Характеристика сортів та гібридів для зони вирощування. Визначення посівних якостей насіння. Підготовка земельних ділянок під насіннєві посіви. Сортів та видові прополки насіннєвих посівів.

Тема 4. Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва.

Характеристика зерна як об'єкту зберігання та переробки. Зберігання зернових мас різного цільового призначення. Основи переробки зерна та насіння. Вимоги переробної промисловості до якості сировини.

Тема 5. Індивідуальне завдання.

Залежно від професійного спрямування, наукових інтересів та особистих побажань студент повинен розробити висновки та обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення окремого напрямку роботи господарства або впровадження інновацій.

3. ВИМОГИ ДО БАЗ ПРАКТИК

Практика студентів Університету проводиться на базах практики, які забезпечують виконання програм практики для відповідних освітніх рівнів.

Базами практики можуть бути суб'єкти господарювання, незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності, фізичні особи, які проводять незалежну професійну діяльність, органи державної влади і місцевого самоврядування, громадські формування, об'єкти структурних підрозділів Університету, а також бази за межами України за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі програм практики.

Навчальна практика проводиться у навчальних аудиторіях, лабораторіях, комп'ютерних лабораторіях, навчально-дослідних ділянках та інших об'єктах структурних підрозділів Університету. Вони повинні мати відповідне матеріально-технічне, організаційне і навчально-методичне забезпечення.

Навчальна практика також може проводитися в підприємствах (організаціях, установах тощо), що оснащені за останніми тенденціями розвитку відповідної сфери професійної діяльності, забезпечують виконання програм практики. Вона проводиться науково-педагогічним, педагогічним працівником Університету для групи (підгрупи) студентів. З цими підприємствами (установами, організаціями тощо) укладаються договори.

Виробнича/професійна практика проводиться на базах практики. Підприємства (установи, організації тощо), що залучаються для проведення виробничої/професійної практики студентів, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структурних підрозділів, напрям діяльності яких відповідає спеціальності 201 Агрономія;
- здатність забезпечити виконання програми практики;
- забезпечення кваліфікованого керівництва практикою студентів;
- забезпечення належних умов для проходження практики на виробництві з дотриманням правил і норм безпеки праці, виробничої санітарії відповідно до законодавства;
- надання студентам на час проходження практики можливості працювати на штатних посадах, робота на яких відповідає програмам практики (за згодою керівника підприємства (установи, організації тощо) та за наявності відповідних вакансій);
- надання студентам права користуватися документацією, необхідною для виконання програми практики, з урахуванням політики конфіденційності підприємства (установи, організації тощо);
- можливість наступного працевлаштування випускників Університету (на загальних підставах, за наявності вакансій).

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИК

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка наскрізних і робочих програм практик;
- визначення баз практики;
- укладання договорів про проведення практики студентів між Університетом та підприємствами (установами, організаціями тощо); розподіл студентів за базами практики;
- підготовка для баз практики інформації про обсяги, зміст, період проведення практики студентів, потреби в обладнанні та матеріалах тощо;
- призначення керівників практики; складання індивідуальних завдань на практику; проведення настановчих зборів студентам;
- підготовка звітної документації за результатами проведення практики;
- інші заходи.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на ректора Університету. Загальну організацію практики та контроль за її проведенням в Університеті здійснює керівник виробничої практики навчального відділу, в навчально-науковому інституті – директор, на кафедрах – завідувачі кафедр.

Функції організаторів, керівників та учасників практики визначаються Положенням про проведення практики студентів.

Навчальна практика проводиться для академічної групи або підгрупи, залежно від специфіки практики. Науково-педагогічні та педагогічні працівники одночасно можуть проводити навчальну практику не більше, ніж в одній академічній групі чи підгрупі.

Навчальна практика здійснюється тривалим окремим періодом у межах навчального року.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- проводить студентам інструктаж з безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;

- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам (за наявності);
- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- перевіряє щоденники навчальної практики (додаток К) та оцінює результати її проходження студентами;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та керівнику виробничої практики навчального відділу;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Студенти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою практики;
- отримати документи для проходження практики;
- пройти інструктаж з безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- оформити звітну документацію з практики та подати її керівнику практики від кафедри.

Виробнича практика студентів проводиться у виробничих умовах в період, що забезпечує можливість виконання студентами всіх видів робіт згідно програми практики.

На початку практики керівник підприємства (установи, організації тощо) призначає керівника від бази практики, а також забезпечує проведення студентам-практикантам інструктажів з охорони праці, ознайомлення з правилами внутрішнього трудового розпорядку бази практики, порядком отримання документації та матеріалів. Керівником практики від бази практики повинен бути фахівець, який працює на постійній основі. Кількість студентів-практикантів, яка закріплюється за ним, не перевищує десяти осіб.

На студентів-практикантів, які проходять практику на підприємстві (установі, організації тощо), розповсюджується законодавство України про працю та правила внутрішнього трудового розпорядку підприємства (установи, організації тощо). За наявності вакантних місць та за відповідності змісту роботи програмі практики, вони можуть бути зараховані на штатну посаду.

Організація проведення професійної практики студентів заочної форми навчання здійснюється з урахуванням наявності в них професійного досвіду.

Студенти, які мають досвід роботи, стажувалися (не менше одного місяця) або працюють за обраним фахом, допускаються розпорядженням директора інституту до складання семестрового контролю з професійної практики без її проходження на підставі поданих підтверджуючих документів. Документами, які підтверджують відповідність займаної посади обраному фаху та наявність у студента відповідного практичного досвіду, є довідка з місця роботи чи стажування, засвідчена керівником підприємства (установи, організації тощо), або копія трудової книжки.

Студентам, які не працюють за фахом і не мають досвіду роботи за фахом, проводиться професійну практику згідно наказу ректора Університету. Проходження студентом професійної практики може здійснюватися за місцем роботи (без відриву від виробництва) за умови його відповідності вимогам програм практики та укладення договору про проведення практики студентів.

Керівник виробничої/професійної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики студентів;
- забезпечує якість проходження практики студентів згідно з її програмою;
- розробляє та видає індивідуальні завдання студентам;
- контролює своєчасне прибуття студентів до баз практики;

- здійснює контроль за виконанням програми практики та термінами її проходження;
- проводить консультації щодо опрацювання та узагальнення зібраного матеріалу;
- перевіряє щоденники, звіти з практики та оцінює результати її проходження студентами;
- подає на кафедру звіт керівника виробничої (професійної) практики;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Керівник практики від бази практики:

- здійснює безпосереднє керівництво практикою студентів-практикантів згідно з програмою практики;
- знайомить студентів-практикантів із правилами внутрішнього розпорядку та контролює їх дотримання;
- повідомляє керівнику практики від кафедри про порушення студентом-практикантом трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку;
- контролює ведення щоденника, підготовку звіту студентом-практикантом;
- після закінчення практики складає відгук-характеристику на кожного студента-практиканта, де дає оцінку проходження практики.

Студенти, які проходять виробничу/професійну практику, зобов'язані:

- з'явитися на настановчі збори з питань проходження практики та звітування за її результатами;
- пройти цільовий інструктаж з охорони праці;
- отримати документи для проходження практики;
- ознайомитися з програмою практики;
- отримати індивідуальні завдання у керівника практики від кафедри;
- своєчасно прибути на базу практики;
- дотримуватися правил охорони праці на підприємстві (в установі, організації тощо);
- виконувати завдання, передбачені програмою практики;
- підготувати звітну документацію з практики;
- своєчасно подати звіт з практики та захистити його перед комісією.
-

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИК І ОЦІНЮВАННЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Після закінчення періоду практики студенти звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання. Форми звітності визначаються наскрізною та робочою програмами практики. До звітної документації відносяться щоденник практики, звіт з практики та інші.

За результатами проходження навчальної практики студентом подається керівнику практики від кафедри для перевірки та оцінювання щоденник навчальної практики. У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з навчальної практики визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками навчальної практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік виставляється в останній день практики. Оцінювання її результатів здійснюється керівником практики від кафедри

на підставі: повноти та якості виконання студентом програми практики та індивідуального завдання (за наявності); оформлення і змістовності наповнення щоденника практики та інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Нарахування балів за підсумками проходження навчальних практик, що містять у своєму складі тематичні блоки, здійснюється у відповідності до схем нарахування балів, побудованих з урахуванням тривалості вивчення тематичного блоку. Нарахування балів за підсумками проходження комплексної навчальної практики I відбувається відповідно до розподілу, наведеного в таблиці 6.

Таблиця 6

Схема нарахування балів з навчальної практики «Комплексна навчальна практика I» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Назва навчальної практики	Тематичні блоки навчальної практики	Кількість балів
Комплексна навчальна практика I	Ботаніка	60
	Механізація, електрифікація та автоматизація сільськогосподарського виробництва	40
Всього		100

Нарахування балів за підсумками проходження комплексної навчальної практики II відбувається відповідно до розподілу, наведеного в таблиці 7.

Таблиця 7

Схема нарахування балів з навчальної практики «Комплексна навчальна практика II» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Назва навчальної практики	Тематичні блоки навчальної практики	Кількість балів
Комплексна навчальна практика II	Агрохімія	35
	Землеробство	35
	Грунтознавство з основами геології	30
Всього		100

Нарахування балів за підсумками проходження комплексної навчальної практики III відбувається відповідно до розподілу, наведеного в таблиці 8.

Таблиця 8

Схема нарахування балів з навчальної практики «Комплексна навчальна практика III» студентів освітньо-професійної програми Агрономія ступеня вищої освіти бакалавр спеціальності 201 Агрономія

Назва навчальної практики	Тематичні блоки навчальної практики	Кількість балів
Комплексна навчальна практика III	Рослинництво з основами програмування	50
	Селекція і насінництво польових культур	50
Всього		100

За результатами проходження **виробничої практики** студентом подається звіт з практики разом зі щоденником на кафедру для реєстрації та керівнику практики від кафедри – для перевірки та оцінювання.

У щоденнику практики студент у хронологічному порядку відображає зміст виконуваної ним роботи під час практики з коротким її аналізом. Щоденник практики обов'язково підписується керівниками практики.

Вимоги до структури та обсягу звіту з практики наводяться у робочій програмі практики

Критерії оцінювання та схема нарахування балів з виробничої практики

визначаються науково-педагогічними працівниками кафедри і вказуються у робочій програмі практики.

За підсумками виробничої практики проводиться семестровий контроль у формі диференційованого заліку. Диференційований залік з практики виставляється протягом перших двох теоретичних тижнів після її закінчення головою комісії із захисту звітів з практики.

Голова комісії підсумовує бали, нараховані керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики.

Керівником практики від кафедри нарахування балів здійснюється на підставі:

- оцінки результатів проходження практики студентом, наданої у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики;
- оцінки виконання інших матеріалів, передбачених робочою програмою практики.

Комісія із захисту звітів з практики нараховує бали за підсумками презентації студентом результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Семестровий контроль з **професійної практики** студентів заочної форми навчання проводиться під час навчально-екзаменаційної сесії. Диференційований залік з професійної практики виставляється головою комісії із захисту звітів з практики.

Нарахування балів з професійної практики здійснюється:

- комісією за результатами співбесіди зі студентом, який має досвід роботи, стажувався або працює за фахом;
- керівником практики від кафедри та комісією із захисту звітів з практики студенту, який не працює за фахом і не має досвіду роботи за фахом, на підставі оцінки результатів проходження практики, якості оформлення і змістовності наповнення щоденника та звіту з практики, презентації результатів проходження практики та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка знань, умінь та навичок студентів, набутих на практиці, визначається за 100-бальною, 4-бальною шкалою та шкалою ЄКТС (табл. 9).

Таблиця 9

Система оцінки

За 100-бальною шкалою	Рейтинг ЄКТС	За 4-бальною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно
1-34	F	